

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA**

Seduta tal-11 ta' Dicembru, 2003

Citazzjoni Numru. 136/1995/2

**Winston Carbone ghan-nom u in rapprezentanza
tas-societa` Burlington Holdings Ltd.**

Vs

**Tancred Tabone bhala Chairman ghan-nom u in
rapprezentanza tal-Korporazzjoni ghas-Servizzi ta' I-
Ilma, u il-Perit Joseph Ellul Vincenti bhala Chairman
ghan-nom u in rapprezentanza tal-Korporazzjoni
Enemalta.**

Kawza Nru: .....

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni ppresentat mis-socjeta` attrici fil-31 ta' Jannar, 1995, li in forza taghha, wara li ppremettiet illi l-attur pro et nomine huwa proprietarju ta' ambjent maghruf bhala Burlington Complex f'Dragonara Road, San Giljan, u bhala tali kien jgawdi minn servizz ta' dawl fir-rigward ta'

Pagna 1 minn 7

Qrati tal-Gustizzja

Kopja Informali ta' Sentenza

parti minn dan il-korp ta' bini maghruf lill-konvenuti nomine bhala "Burlington Complex Office";

Illi l-konvenuti nomine qed jippretendu hlas ghal erba' xhur konsum ta' dawl cioe' mill-4 ta' Mejju 1992 sas-17 ta' Settembru 1992 li jammonta ghal (Lm 28,071.11,1) tmienja u ghoxrin elf u wiehed u sebghin lira, hdax-il centezmu u millezmu;

Illi kif jigi ppruvat, u kif inhu kostatabbli mill-konvenuti nomine, mhux teknikament possibbli li jigi registrat tali konsum meta wiehed jqis l-appart elettriku konness mal-meter koncernat;

Illi fil-fatt saret investigazzjoni kriminali fil-konfront tal-meter koncernat li ghandha tikkonferma dan;

Illi minkejja dan il-konvenuti baqghu jinsistu dwar il-hlas tal-kont u effettivament ghax l-attur fic-cirkostanzi baqa' ma hallasx, arbitrarjament u abusivament qatghu is-servizz tad-dawl u minhabba f'hekk l-attur proprio et nomine sofra u qed jsufri d-danni;

Illi b'ittra ufficjali tat-8 ta' Awwissu 1994 l-attur proprio gie interpellat sabiex ihallas is-somma ta' (Lm 28, 442. 40) tmienja u ghoxrin elf erba mija u tnejn u erbghin lira u erbghin centezmu;

Ghalhekk il-konvenuti nomine jghidu ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:

1. Tiddikjara li s-somma ta' (Lm 28, 442. 40) tmienja u ghoxrin elf erba mija u tnejn u erbghin lira u erbghin centezmu, fuq imsemmija mhix dovuta ghar-ragunijiet fuq premessi;
2. Tiddikjara li ghalhekk u fid-dawl ta' dak kollu fuq premess il-konvenuti nomine jew min minnhom agixxa b'mod arbitrarju u abusiv fil-konfront tal-attur proprio et nomine;
3. Konsegwentement tillikwida id-danni sofferti mill-attur nomine;

Kopja Informali ta' Sentenza

4. Tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom sabiex jhallas lill-attur id-danni kif hekk likwidati;
5. Fi kwalunkwe kaz tordna lill-konvenuti nomine sabiex fi zmien qasir u perentorju jirriprestinaw is-servizz ta' dawl u ilma fil-fond imsemmi tal-attur.

Bl-ispejjes kontra il-konvenuti nomine li jibqghu ingunti ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-Korporazzjoni ghas-Servizzi ta' l-Ilma li in forza taghha ecepjet illi l-ammont ta' tmienja u ghoxrin elf, erba' mija u tnejn u erbghin lira Maltija u erbghin centezmu (Lm 28, 442.40) huwa verament dovut mill-attur nomine lill-konvenut;

Illi hija l-ligi stess li tawtorizza lill-konvenuti li jissospendu s-servizz ta' l-elettriku ta' konsumatur meta dan jibqa' moruz fil-pagamenti;
Illi s-servizz ta' l-ilma ma giex sospiz;

Ghaldaqstant it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess attur;

Salvi eccezzjonijiet ohra.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-Korporazzjoni Enemalta li in forza taghha ecepjet illi l-qari tal-meters huwa korrett

Illi ebda danni ma huma dovuti stante li l-esponent agixxa skond il-poteri moghtija lilhu mill-Art. 23 tal-Electricity Supply Regulations.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet;

Semghet il-provi li ressqu l-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat li l-kawza thalliet ghal lum ghas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi s-socjeta' attrici hija propretarja ta' kumpless f'San Giljan maghruf bhala Burlington Complex, liema kumpless huwa servut bid-dawl u ilma provdut mill-Korporazzjonijiet konvenuti. Ghar-rigward il-konsum tal-ilma, qatt ma giet riskontrata problema, u l-qari tal-meter relattiv u l-hlas korrispondenti kien isir b'mod regolari minghajr ilmenti.

Ghar-rigward tad-dawl, ukoll kien hemm zmien meta ma kienx hemm problemi, pero`, f'okkazzjoni minnhom, fil-perjodu li jkopri z-zmien minn Meju tal-1992 sa Settembru tal-1992, kien hemm qari tal-meter li wassal ghal kont ta' Lm 28,000. Din is-somma ma inhargitx fuq stima tal-konsum, izda fuq qari effettiv tal-meter. Meta rat dan il-konsum, is-socjeta' konvenuta ilmentat ghax qieset li s-somma kienet wahda esagerata. Minn inspections li ghamlu ufficjali tal-Korporazzjoni Enemalta instab li l-meter relattiv kellu zewg sigilli maqlugha b'mod li l-cover tal-meter seta jinqala u l-arlogg imbghabas. Il-meter inqala u gie sostitwit b'iehor. Il-meter l-antik gie ezaminat mit-technician tal-Korporazzjoni Enemalta li sab li l-istess meter kien hadem slow, jigifieri li kien jimmarka bhala konsum anqas minn dak li fil-fatt kien qed jigi kkunsmat.

Jigi carat li l-kumpless in kwistjoni ma kienx jahdem fuq meter wiehed imma l-elettriku kien supplit b'diversi meters. Dan il-meter in partikolari kien isservi l-partijiet komuni tal-kumpless, u kien meter specjali ghal-heavy consumption li jkollu l-cable tieghu li jkun gej dirett mis-sub-station fil-lokal.

Bhala regola il-konsumatur huwa responsabbli ghall-hlas tal-konsum tal-elettriku u l-konsumatur responsabbli huwa dak li fuq ismu jinsab registrat il-meter li jirregistra dak il-konsum. Huwa immaterjali min, fil-fatt, ikun ikkonsuma dak l-elettriku, ghax il-persuna responsabbli fil-konfront tal-Korporazzjoni Enemalta tibqa dik li fuq isimha jkun registrat il-meter relattiv. F'dan il-kaz, il-konsumatur

registrar huwa l-attur, u kwindi dan huwa responsabbli ghal konsum kollu li jigi registrar fil-meter tieghu.

Fil-kaz in ezami, pero`, ghandna fattur stramb. Il-kontijiet ta' dan il-meter partikolari, ghal-zmien twil, kienu ivarjaw minn Lm 300 sa Lm 800, b'okkazzjoni wahda jaqbez bi ffit is-somma ta' Lm 1,000, izda fi zmien wiehed partikolari, ir-reading qabez minn qari ta' 105743 *units* ghal 888081 *units*, li wasal ghal-kont straordinarju ta' Lm28,071 ghal-perjodu ta' erba xhur biss. L-uzu tal-elettriku, qabel din il-qabza partikolari, kien isoltu jghola bejn ghaxar t'elef u ghoxrin elf *unit* kull perjodu ta' erba' xhur, pero`, f'daqqa wahda il-konsum f'dak il-perjodu irregistra zieda ta' kwazi tmien mitt elf *unit* !

Dan il-meter partikolari, min naha l-ohra, ma kienx iservi post maghluq, izda kien iservi l-*common parts* tal-kumpless, u kwindi ma jistax jigi eskluż li xi hadd li kien residenti jew jaghmel uzu minn appartement fil-kumpless seta qabbad xi apparrat ma xi socket fil-*common part*. Lanqas ma jista' jigi eskluż li s-socjeta' attrici inqdiet minn dan il-meter biex tforni elettriku ghal band' ohra, skond il-htigijiet taghha. Irrizulta ukoll li l-meter kellu zewg sigilli maqtugha b'mod li l-istess meter setgha jigi mghabbas. Normalment, wiehed imiss meter biex jisslowja l-arlogg u b'hekk inaqas il-konsum, pero`, ma jista' jigi eskluż li meter mghabbas f'xi mument "jirvella" u jibda jdur f'salt. Dawn, veru, huma ipotesijiet, pero`, possibilitajiet li setghu waslu ghal dik is-*sudden surge* fil-konsum.

Il-Korporazzjoni Enemalta resqet provi li juru li l-meter in kwistjoni kien jaqra tajjeb u kien jahdem u jiffunzjona tajjeb. Is-socjeta' attrici resqet prova li konsum ta' Lm28,000 f'erba' xhur huwa "impossibli" anke ghal kumpless kollu. X'wassal, allura, ghal reading hekk gholi ?

Is-soluzzjoni ghal dan il-kwezit tiddependi hafna minn min ghandu l-oneru tal-prova. Il-Qorti tqis li huwa l-konsumatur li jrid jipprova li kont huwa esagerat, u mhux l-Enemalta li trid tiggustifika r-reading. Il-meter huwa taht il-kontroll tal-konsumatur u dan jaf, jew ghandu jkun jaf,

x'uzu qed isir minn dak il-meter. Il-meter huwa erbgha u ghoxrin siegha kull jum taht il-kustodja u fil-pussess tal-konsumatur, u hu hu responsabbli ghalih. Il-Korporazzjoni Enemalta, min naha l-ohra, m'ghandhiex kontroll x'uzu jsir mill-elettriku li jghaddi minn dak il-meter, u ma tistax tipprova li, f'xi okkazzjoni partikolari, sar uzu eccessiv tal-elettriku. Hi trid toqghod fuq dak li jirrizulta mill-meter, u diment li dak il-meter ikun qed jiffunzjona tajjeb, il-presunzzjoni ghandha tkun li l-qari tal-meter jirrifletti l-uzu li effettivament sar mill-elettriku. Il-konsumatur seta' uza dak l-elettriku biex jhaddem magna b'konsum ta' livell gholi jew uza dak l-elettriku biex, b'uzu ta' cable, wassal l-elettriku band' ohra; dan il-Korporazzjoni Enemalta ma tistax tkun tafu, u kwindi huwa l-konsumatur li jrid iressaq provi biex iwaqqa l-presunzzjoni li tohrog minn qari tal-meter. Kwindi, hija s-socjeta' attrici li, f'dan il-kaz, trid tipprova li l-kont u l-konsum in kwistjoni mhux gustifikat.

L-unika prova li resqet is-socjeta' attrici hi li ma jistax ikun li l-kumpless jahli daqshekk elettriku f'perjodu ta' erba' xhur, pero`, ma tat ebda spjegazzjoni ghal-istat tal-qari. Il-Qorti, hu veru, hija komposta minn gudikant li ghandu juza l-buon sens tieghu, pero`, f'dan il-kaz il-buon sens ma jistax jeskludi dan il-konsum. Dan mhux kaz ta' meter li jforni dar b'familja ta' erba' min-nies li tuza appliances normali u mhux prezunibbli li tuza l-elettriku b'mod esagerat. Dan hu kumpless kummercjali, miftuh ghall-pubbliku, b'livell gholi ta' konsum regolari. Jista' jkun li l-elettriku insteraq minn terzi ad insaputa tas-socjeta' attrici, pero`, jekk ikun hekk, xorta wahda il-konsumatur registrat jibqa responsabbli ghal-dak il-konsum.

Inoltre, jidher car li dan il-meter kien gie *tempered with* u f'dawn ic-cirkustanzi, il-konsumatur mhux biss irid jipprova l-fatt ta' haddiehor, ghax altrimenti huwa ghandu jitqies responsabbli bhala *r-registered title holder*, izda irid jaghti spjegazzjoni tad-diskrepanzi li jirrizultaw fil-qari, spejgazzjoni li, fil-fehma ta' din il-Qorti, is-socjeta' attrici ma tatx. Il-fatt, li l-meter gie imbghabas biex jimxi bil-mod, ma jiskludix li, ghal-zmien partikolari, dan l-istess meter kien qed jahdem b'mod normali, u kwindi ma jistax jigi eskluż li l-konsum indikat kien fil-fatt il-konsum reali.

Kopja Informali ta' Sentenza

Kollox ma kollox, din il-Qorti mhux sodisfatta li s-socjeta' attrici irnexxielha tipprova li l-konsum in kwistjoni huwa esagerat u ma jirrispekkjax ir-realta'.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premissi, tiddisponi mill-kawza billi tichad it-talbiet attrici bl-ispejjez kontra taghha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----